Kansalaislähtöisen kehittämisen suunnitelma Kanta-Hämeen kaupunkeihin

Tausta ja tarve

Linnaseudun, Emon ja LounaPlussan alueilla paikallislähtöistä kehittämistyötä on tehty vuodesta 2001. Sitä on toteutettu maaseuturahaston varoilla. Rahoituslähteestä johtuen toiminta on painottunut maaseudun kehittämiseen. Tämä asia on korostunut Hämeenlinnassa, missä liki 40 % kaupungin asukkaista asuu alueella, jolla Leader-toiminnan toteuttaminen ei ole ollut rahoitusvälineestä johtuen mahdollista. Kaupunkien keskusta-alueiden erityispiirteet ovat asia, johon halutaan kohdistaa nyt erityishuomiota.

Leader-typpistä kehittämistyötä on Suomessa tehty muutamissa kaupungeissa myös niillä alueilla, jotka eivät ole mukana Leader-toiminnassa. Tällaisia esimerkkejä ovat mm. Kotka ja Kouvola. Tätä työtä on tehty Leader-periaatteiden mukaisesti, mutta Leader-toimintaa suppeammin, koska ns. monirahastoisuutta ei ole Suomessa ole otettu käyttöön, toisin kuin useissa muissa EU-maissa. Toiminta on käynnistynyt tekemällä osallistavilla menetelmillä toiminnan kohteena olevalle alueelle kehittämissuunnitelma. Sitä on sitten ryhdytty toteuttamaan kehittämishankkeiden avulla.

Alhaalta ylöspäin -periaatteen mukaan toimivasta Leader-toimintatavasta voi nostaa esille erityisesti kolme ominaisuutta. Ensinnäkin se vahvistaa asukkaiden osallisuutta ja omatoimisuutta, koska sen avulla asukkaat pääsevät itse toteuttamaan tärkeiksi kokemiaan kehittämistoimenpiteitä, eli se on tekemisen demokratiaa. Toisekseen erityistä huomiota toiminnassa kiinnitetään niihin ryhmiin, jotka usein saavat muita huonommin ”äänensä kuuluville”, kuten nuoriin. Kolmas huomiotapa piirre on se, että Leader-metodin avulla kehittämistyöhön mukaan tulee myös resursseja (rahaa ja talkootyötä), jotka eivät muutoin päätyisi mukaan kehittämistyöhön. Siten Leader-toiminnalla on resursseja yhteen kokoava ominaisuus. Kaupungeissa Leader-toimintatapa edistää kestävää kaupunkikehitystä.

Hankkeen tavoitteet

1. Tuotetaan kaupunkien keskusta-alueiden kehittämissuunnitelma Forssaan, Hämeenlinnaan ja Riihimäelle.
    - Forssassa suunnitelma kohdistuu sen kaupunkimaisen ytimen.
    - Hämeenlinnassa suunnitelma kattaa sen alueen, jonne Leader-toimintaa ei voi kohdistaa.
    - Riihimäellä suunnitelma kohdistuu sen kaupunkimaiseen ytimeen.

    Tehtävän suunnitelman suhde Leader-toimintaan on Hämeenlinnassa erilainen kuin Forssassa ja Riihimäellä. Hämeenlinnassa tämä suunnitelma täydentää maantieteellisesti Leader-toiminnassa parissa olevaa aluetta. Forssassa ja Riihimäellä, joissa Leader-toiminta kattaa kokonaisuudessaan näiden kaupunkien alueet, tämä suunnitelma tuo Leader-toiminnan oheen sisällöllistä täydentävyyttä kiinnittämällä erityishuomiota kaupunkimaisiin teemoihin, kuten esimerkiksi Forssassa maahanmuuttajien ja kantaväestön sekä yhdistysten yhteistyöhön ja

Riihimäellä yhteisöllisyyden ja osallisuuden rakenteiden vahvistamiseen eritoten niissä kaupunginosissa, joissa on näissä asioissa haasteita.

Tehtävän suunnitelman pohjalta sen kohdealueilla pystytään käynnistämään kehittämistyö erillisrahoituksilla.

2. Tutustutetaan kaupunkitoimijat Leader-toimintatapaan sekä siihen kehittämistyöhön, jota on tehty alueen Leader-ryhmien toiminnassa maaseutualueilla sekä jo toteutettuun, Leader-toimintatavan mukaiseen kehittämistoimintaan eräissä kaupungeissa (Kotka ja Kouvola). Leader-toiminnan ja sen tulosten esittelytilaisuudet järjestetään kussakin hankkeen kohteen olevassa kaupungissa erikseen. Opintomatka Kotkaan ja Kouvolaan toteutetaan Hämeenlinnan, Forssan ja Riihimäen kaupunkitoimijoiden yhteisenä.

Toteutus

Hankkeen vastuullinen toteuttaja on Linnaseutu ry. Hankkeen osatoteuttajia ovat Hämeen Setlementti ry, LounaPlussa ry ja EMO ry.

Kustannukset

henkilökustannukset: palkkakulut, 6 kk työpanos	24.300 €
matkakustannukset, opintomatka (Kotka & Kouvola)	2.000 €
kilometrikorvaukset, työntekijä / työntekijät	1.000 €
toimistokulut	1.000 €
tiedotus	2.000 €
kokous- ja muut kulut	2.000 €
yhteensä	32.300 €

Rahoitus

EAKR-rahoitus	22.610 €
kunnat / Leader-ryhmät	9.690 €
yhteensä	32.300 €